

Lahden Rudolf Steiner -koulun perusopetuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat

Tasa-arvo

Johdanto

Lahden steinerkoulun perusasteen toiminnallinen tasa-arvosuunnitelma perustuu lakiin naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/86, muutettu lailla 232/2005). Laissa määrättyinä velvoitteena on tasa-arvon edistämistä koskevan suunnitelman laatiminen oppilaitoksissa henkilökunnan ja opiskelijoiden yhteistyönä.

Tasa-arvosuunnitelman tarkoituksena on sitouttaa henkilöstö ja oppilaat yhteiseen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioiden edistämiseen. Tämän suunnitelman on laatinut alaluokkien tasa-arvoryhmä, johon kuuluvat kaikki luokanopettajat sekä Joonas Korhonen.

Tasa-arvoryhmä päivittää toiminnallista tasa-arvosuunnitelmaa ja seuraa suunnitelman toteutumista. Suunnitelma päivitetään kerran kolmessa vuodessa.

Tasa-arvolaki

Tasa-arvolaki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annettuun lakiin (609/86, muutettu lailla 232/2005) lisättiin vuoden 2005 lain kokonaisuudistuksen yhteydessä säännös oppilaitosten tasa-arvosuunnittelusta. Säännöksen mukaan oppilaitosten on laadittava vuosittain yhteistyössä henkilöstön ja opiskelijoiden edustajien kanssa oppilaitoksen toiminnan kehittämiseen tähtäävä tasa-arvosuunnitelma (tasa-arvolain 6 b §). Oppilaitoksen tulee laatia myös henkilöstöpoliittinen tasa-arvosuunnitelma, jos henkilöstön määrä on säännöllisesti vähintään 30 työntekijää (tasa-arvolain 6 a §).

Oppilaitoksen toiminnan kehittämiseen tähtäävän tasa-arvosuunnitelman laatimisen tarkoituksen on edistää tasa-arvoa ja ennaltaehkäistä sukupuolen perusteella tapahtuvaa syrjintää. Tasa-arvolaki edellyttää, että tasa-arvosuunnitelma sisältää kartoituksen oppilaitoksen tasa-arvotilanteesta ja siihen liittyvistä ongelmista. Kartoituksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota tasa-arvon toteutumiseen opiskelijavalinnoissa, opetusta järjestettäessä, opintosuorituksia arvioitaessa sekä

toimenpiteisiin, joilla pyritään seksuaalisen häirinnän ja sukupuolen perusteella tapahtuvan häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen. On selvitettävä, miten opiskelijat kokevat tasa-arvon toteutuneen omassa oppilaitoksessaan. Tasa-arvolain mukaan tasa-arvosuunnitelma tulee laatia vuosittain tai vähintään kerran kolmessa vuodessa. Suunnitelma tulee laatia yhteistyössä henkilöstön ja oppilaiden edustajien kanssa.

Tietoja Lahden Steiner -koulun perusasteesta

Kaikkiaan Lahden Rudolf Steiner –koulussa on 20 opettajaa, joista 18 on naista ja 2 miestä. Syyskuussa 2017 peruskoulussa oli 201 oppilasta, joista poikia oli 91 ja tyttöjä 110. Esiluokalla oli 14 lasta, joista 9 oli poikia ja 5 tyttöjä.

Tasa-arvon toteutuminen oppilasvalinnoissa

Sukupuoli ei vaikuta oppilaaksi ottoon. Koulu ottaa oppilaikseen kaikki hakijat, ellei luokat ole täysiä tai ellei hakijalla ole päätöstä erityisen tuen tarpeesta.

Oppilaaksi ottaminen 1. luokalle tapahtuu seuraavasti:

Huoltaja ilmoittaa lapsensa 1. luokalle ilmoittamalla kansliaan lapsen nimen, syntymäajan ja -paikan sekä vanhempien tai huoltajan/huoltajien nimen ja osoitteen. Jos edellä mainituissa tiedoissa tapahtuu myöhemmin muutoksia, niistä on ilmoitettava kansliaan.

Ennen koulunkäynnin alkamista lapsen huoltajalle tiedotetaan kirjallisesti oppilaaksi ottamisen prosessista ja huoltaja/huoltajat kutsutaan kirjallisesti koululle tiedotustilaisuuteen. Tiedotustilaisuuden jälkeen huoltaja/huoltajat vahvistavat kirjallisesti lapsen ilmoittautumisen 1. luokalle määrättyyn päivään mennessä. Mikäli ilmoittautumisen vahvistamista ei tehdä, niin ilmoittautuminen katsotaan perutuksi.

Ilmoittautumisen vahvistaneet koulutulokkaat asetetaan keskenään järjestykseen syntymän ja kouluun ilmoittautumisen välisen ajan mukaan. Adoptiopäivämäärä katsotaan tässä yhteydessä syntymäpäivää vastaavaksi. Tämä koskee myös johonkin toiseen steinerkouluun em. tavalla ilmoitettuja koulutulokkaita. Jos oppilaalla on sisaruksia koulussa, opettajakunta

voi huomioida koulutulokkaan ilmoittamisjärjestyksen ohi.

Ennen oppilaaksi ottamista koulutulokkaille järjestetään haastattelu, jonka perusteella oppilasvalinta ratkaistaan. Haastattelussa huomioidaan vanhempien näkemykset lapsesta, varhaiskasvattajien ja/tai esiluokanopettajien ja/tai muiden asiantuntijoiden lausunnot koulutulokkaan kouluvalmiuksista. Koulu voi tarvittaessa edellyttää asiantuntijalausunnon (esim. psykologin lausunnon) hankkimisen vanhempien kustannuksella. Oppilaaksi ei voida ottaa koulutulokasta, jolla on erityisen tuen päätös, joka tarvitsee henkilökohtaisen avustajan tai pienryhmän. Opettajakunta päättää 1. luokan oppilaat ja oppilasmäärän koulun resurssit huomioiden.

Oppilaaksi ottaminen muille luokille tapahtuu seuraavasti:

Jos oppilas pyrkii koulun alkamisen jälkeen 1. luokalle, järjestetään oppilaalle huoltajineen haastattelu ja ollaan huoltajan luvalla yhteydessä oppilaan kouluun. Haastattelun jälkeen opettajakunta päättää oppilaaksi ottamisesta. Myös muille luokille pyrittäessä järjestetään oppilaalle / opiskelijalle huoltajineen haastattelu, ollaan oppilaan huoltajan luvalla yhteydessä oppilaan kouluun ja sen jälkeen opettajakunta päättää oppilaaksi ottamisesta. Oppilaaksi ei voida ottaa oppilasta, jolla on erityisen tuen päätös, joka tarvitsee henkilökohtaisen avustajan tai pienryhmän.

Oppilaaksi ottaminen esiopetukseen tapahtuu seuraavasti:

Huoltaja voi ilmoittaa lapsensa esiopetukseen ilmoittamalla kirjallisesti koulun kansliaan lapsen nimen, syntymäajan ja -paikan sekä vanhempien tai huoltajan/huoltajien nimen ja osoitteen. Jos edellä mainituissa tiedoissa tapahtuu myöhemmin muutoksia, niistä on ilmoitettava kansliaan. Esiopetukseen ilmoittautuneet lapset asetetaan keskenään järjestykseen syntymän ja kouluun ilmoittautumisen välisen ajan mukaan. Adoptiopäivämäärä katsotaan tässä yhteydessä syntymäpäivää vastaavaksi. Tämä koskee myös johonkin toiseen steineresiluokkaan em.

tavalla ilmoitettuja lapsia. Jos lapsella on sisaruksia päiväkodissa tai koulussa, päiväkodin kollegio voi huomioida hänet ilmoittautumisjärjestyksen ohi. Esiopetukseen ei voida ottaa lasta, jolla on erityisen tuen päätös, joka tarvitsee henkilökohtaisen avustajan tai pienryhmän. Päiväkodilla järjestetään vuosittain informaatiotilaisuus päiväkotiin ilmoittautuneille perheille. Päiväkodin opettajat/varhaiskasvattajat ovat yhteydessä huoltajaan/huoltajiin ennen lapsen esiopetukseen ottamista. Päiväkodin kollegio päättää esiopetukseen tulevat lapset ja lapsimäärän.

Yhdenvertaisuus

Yhdenvertaisuuslaki

Kuten Yhdenvertaisuuslaissa vaaditaan, Lahden Rudolf Steiner -koulussa toteutetaan yhdenvertaisuutta. Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) 6 §:n 2 momentin mukaan koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Yhdenvertaisuussuunnitelman tarkoituksena on sitouttaa henkilöstö ja opiskelijat yhteiseen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioiden edistämiseen. Tämän suunnitelman on laatinut alaluokkien tasa-arvoryhmä, johon kuuluvat kaikki luokanopettajat.

Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, poliittisesta tai ammattiyhdistystoiminnastaan, perhesuhteistaan, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Oikeudenmukaisessa yhteiskunnassa henkilöön liittyvät tekijät, kuten syntyperä tai ihonväri, eivät saisi vaikuttaa ihmisten mahdollisuuksiin päästä koulutukseen, saada työtä ja erilaisia palveluja - perusoikeudet kuuluvat kaikille.

Syrjinnän kieltö

Ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Syrjintä on kielletty riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen Lahden Rudolf Steiner -koulussa

Koulussamme jo toimivia käytänteitä ja ratkaisuja, jotka tukevat tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta

- yhteiset liikuntatunnit tytöille ja pojille
- aktiivinen oppilaskunta, jossa molempia sukupuolia
- tukioppilastoiminta, johon koko luokka osallistuu
- välkkäritoiminta, johon koko luokka osallistuu
- monikulttuurisia oppilaita lähes kaikilla luokilla

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kartoitus lukuvuonna 2016-17

Lukuvuoden 2016-2017 aikana kartoitimme koulussamme tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä asioita seuraavasti:

Luokat 1-9 tekivät syksyllä oppilashuoltoryhmän laatiman kouluhyvinvointikyselyn, jossa oli kysymyksiä myös tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyen.

Luokat 3-8 käsittelivät lisäksi erityisesti tasa-arvoon liittyviä teemoja, joko keskustelemalla luokanopettajan kanssa tai täyttämällä erillisen kyselyn.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen lukuvuonna 2016-17

Selvityksen perusteella koulumme koetaan verrattain turvalliseksi ja tasa-arvoiseksi paikaksi, eikä kiusaamista juuri esiinny. Koulussa voi olla oma itsensä ja ilmentää sukupuoltaan haluamalla tavalla.

Esiin nousi kuitenkin muutamia huomioita:

Eräs luokka keskusteli laajasti ja vilkkaasti aiheen tiimoilta. Lapsilta nousi esille huomio, että opettaja odottaisi pojilta parempia matematiikan taitoja kuin tytöiltä.

Toinen luokka taas koki, ettei tytöille huomauteta asioista yhtä helposti kuin pojille.

Eräät pojat olivat myös kokeneet tyttöjen suosimista ja poikien epätasa-arvoista kohtelua etenkin naisopettajien taholta.

Oppilaiden kanssa keskusteltaessa huomattiin, että tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ovat tärkeitä asioita, joista tarvitsemme lisää tietoa.

Huoltajia informoidaan tasa-arvotilanteesta koulussamme. Seuraavassa tasa-arvokartoituksessamme otamme myös huoltajat mukaan keskusteluun.

Toimenpiteet tilanteen kehittämiseksi

- Tutkitaan sukupuolten tasa-arvon ideaa, mitä se tarkoittaa perheessä, luokassa, koulussa ja yhteiskunnassa (lukuvuonna 2018-2019)
- tasa-arvopäivän järjestäminen Minna Cantin päivän (19.3.) yhteydessä
- kansainvälisyysviikon järjestäminen